

نتایج مباحثه گروهی شماره (۲۳): تعریف مددکاران اجتماعی از مسئولیت اجتماعی چیست و چه مولفه‌هایی برای آن در نظر می‌گیرند و وظایف آن برای ارتقاء مسئولیت اجتماعی در بین افراد جامعه چیست؟

امروزه گسترش نظام شهرنشینی و پیچیده شدن هر چه بیشتر روابط در قالب نقش‌های متعدد باعث شده است تا مسئولیت اجتماعی، به یک موضوع مهم در حوزه علوم اجتماعی در جامعه کنونی تبدیل گردید. موضوعی که در حوزه‌های گوناگون سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و زیست‌محیطی نیز قابل توجه و بررسی است. رفتار مسئولانه افراد در برابر جامعه خود از شاخص‌های انسان سالم است. مسئولیت اجتماعی به بخش‌های خاصی از جامعه مربوط نمی‌شود بلکه کلیه افراد جامعه را در بر می‌گیرد. مسئولیت اجتماعی بیانگر احساس و عملی است که افراد در چارچوب موقعیت‌ها و نقش‌های خود بطور آگاهانه و آزادانه نسبت به امور اجتماعی، سیاسی و اقتصادی و... از خود بروز می‌دهند. این مفهوم که به تعهد، وظیفه و تعلق افراد و گروه‌ها اشاره دارد مورد توجه محققان علوم اجتماعی می‌باشد. جامعه‌شناسان کلاسیک چون دورکیم، وبر و زیمل از جمله مسائل جوامع مدرن را فردگرایی افراطی و کاهش اخلاق جمعی و اختلال در مسئولیت‌پذیری عنوان کرده‌اند. به نظر آنها مشارکت جمعی، احساس تعلق، تعهد و مسئولیت‌پذیری اجتماعی امروزه در چالش با نوع مخرب فردگرایی قرار گرفته‌اند. حال این سؤال مطرح است که تعریف مددکاران اجتماعی بعنوان یکی از گروه‌های محققان اجتماعی از مسئولیت اجتماعی چیست و چه مولفه‌هایی برای آن در نظر می‌گیرند و وظایف آن برای ارتقاء مسئولیت اجتماعی در بین افراد جامعه چیست؟ برای رسیدن به پاسخ این پرسش؛ در فضای مجازی این سؤال در جمع ۴۳۸ نفری از جامعه مددکاران اجتماعی ایران که شامل اساتید این رشته، دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی، مددکاران اجتماعی شاغل در ادارات و سازمان‌های مختلف و سایر صاحب‌نظران مطرح شد. و نتایج مباحثه گروهی با استفاده از روش تحلیل محتوای کیفی گرینهایم ولاندمن (۲۰۰۴) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. با تجزیه و تحلیل پاسخ‌ها کدهای اولیه استخراج گردید. این کدها در طی فرآیند تجزیه و تحلیل در دو گروه مفاهیم اصلی و مفاهیم فرعی به شرح ذیل قرار گرفتند.

جدول مفاهیم و زیر طبقات استخراج شده

مفاهیم اصلی	مفاهیم فرعی
تعریف مسئولیت اجتماعی	<ul style="list-style-type: none"> - احساس مسئولیت در برابر محیط خود - بی تفاوت نبودن نسبت به حوادث جامعه - مشارکت در مراسمات همگانی و فعالیتهای اجتماعی در سطح جامعه - منفعل نبودن نسبت به مشکلات اجتماعی جامعه - تلاش در جهت بهبود جامعه و به تبع آن توسعه پایدار جامعه - مراقبت از خود، دیگران و جامعه - ارزیابی ارزش خود نسبت به جامعه - حساسیت و دقت نسبت به وقایع و رویدادهای جامعه - عضو حیاتی و ارزشمند برای اجتماع - موظف بودن فرد در برابر انجام کار برای جامعه براساس توانمندی - تعهدات و مسئولیت انسانها در فرایند زندگی اجتماعی و تعامل با افراد - رابطه دو سویه بین مردم و حکومت - مسئول بودن در جامعه در کنار مطالبه گری - احساس وابستگی و تعلق به جامعه و سازمان ها - کمک به پیشرفت جامعه با استفاده از توانمندی های شخصی افراد - کلکم راع و کلکم مسئول عن رعیت
مولفه های مسئولیت اجتماعی	<ul style="list-style-type: none"> - سلامت اجتماعی - خود کارآمدی - سرمایه اجتماعی - مشارکت اجتماعی - مدارای اجتماعی - مسیولیت پذیری در کلیه سطوح آن - نظم اجتماعی - مطالبه گری - دواطلبانه بودن
نقش مددکاران اجتماعی در ارتقا مسئولیت اجتماعی در جامعه	<ul style="list-style-type: none"> - توانمند شدن مددکاران اجتماعی و ارتقا عملکرد خود در جامعه - ایجاد زمینه های مشارکت مردم در جامعه - جلب مشارکت مردم در سازمانهای مردم - حساس و آگاه کردن مردم جامعه نسبت به وقایع جامعه - تلاش در جهت ایجاد حس تعلق به جامعه در افراد - آگاه کردن فرد نسبت به تعهداتش در جامعه

-
- برنامه ریزی برای آموزش مسئولیت پذیری به دانش آموزان در مدرسه و خانواده
 - تلاش و برنامه ریزی برای تربیت نسلی با مسئولیت پذیری اجتماعی و مطالبه گری در جامعه
 - آموزش مسئولیت پذیری به افراد جامعه
 - برنامه ریزی برای تربیت نسلی تاب آور و مسئولیت پذیر
 - مشخص کردن مسئولیت اجتماعی براساس قانون و فرهنگ جامعه
 - القای تفکر نقش دار بودن در جامعه و تاثیر گذاری این نقشها در توسعه جامعه
 - آگاه کردن افراد جامعه نسبت به پیامد بی تفاوتی نسبت به مسایل اجتماعی
 - شناسایی مشکلات بر سر ایفای مسئولیت اجتماعی افراد در جامعه و ارائه راه حل
-